

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre 6 ft.
Félévre 3 ft.
Negyedévre 1 ft 50 kr.

Bérmontolien levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Észlelték nem adnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilvántartásban minden garmond sor díja 20 kr.

HÍRDETS DÍJA

Hivatalos hirdetéseknek! Minden szó után 1 kr. Azonfelül bélyeg 80 kr.

Kiemelt díszbetűk a körzettel ellátott hirdetéseknek a mértékét szerint minden egyes sor után 5 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetők és pénztáldeművek a kiadóhivatalhoz intézendők.

Jókai Mór tisztelőihez.

Ország szerint tudva van, hogy a nemzet koszorus írója *Jókai Mór*, ötven éves írói pályájának öröm-ünnepét készül megülni. Ez ünnep országos lesz és nemzeti, és mint egy illatos bokréta lesz oda tüzve a közelgő 1894. esztendő homlokára, mert ez év januárius 6-ika lesz a napja. És mind amaz ünneplésnek, melyet a működő bizottság e napra tervez, ugyszólván édes és értékes magva lesz az a maradandó emlék, melynek érdekében e sorokkal fordulunk *Jókai Mór* tisztelőihez, mely elnevezés alá méltán foglalható a nemzet színe-java, rang-, rend- és osztálybeli különbség nélkül.

Egy gondolat kapta meg legjobban mind az elméket, amelyek ez ünnep előkészítésében részt vettek, a gondolat: országos ünnepet ülve emléket is adni e napról és benne egyszersmind kettős értelmű jutalmat, az ünneplendőnek az ő saját alkotásai révén.

Megáldott fejére két ágból fonnai koszorut: egy ágból, amely díszít, és egyből, mely védi és óvja. Egy ág az erkölcsi dísz, egy ág az anyagi jutalom s a kettő ölelkezvén a költő homlokán, hirdesse nemzete háláját s az ő dicsőségét egyben.

Állana pedig ez emlék összes eddig megírt és ez ünnep lezárásáig megírandó munkáinak nemzeti díszkiadásából. Az egész *Jókai*, amit az ő szelleme ötven év alatt létrehozott, együtt mint impozáns képe egy nagy pályának, szemünk elé állitva ez óriás, e korszakos munkaerő, ez írói hatalmasság, e fenomenális pályafutás, mint a költőnek dicsősége és jutalma.

Maradandó becsü emlék legyen az, amelylyel mi a jubileom napját az irodalom történetébe beiktatjuk. Örök időkre szóló, beszédes mű, amely a költőről és az ő géniusztát megbecsülő nemzetről több di-

csőséget fog hirdetni jövőendő századoknak, mint bármennyi lelkes üdvözlő beszéd, ékes, virágos, ünnepi tósz. Ugy óhajtanók, hogy ezuttal az összeg, amelyet vármegyék, városok, egyesületek, testületek más alkalomkor jubileomi bankettre és külső cífraságokra fordítanak, hasznos, érdemes emlékek szolgáljon alapul. Ebből a pénzből készüljön el a díszkiadás, amelylyel magunkat ajándékozzuk meg és teljen ki az a tiszteletdíj, amelyet a félszázadon keresztül szünetlenül nekünk dolgozó költőnek még mindig a tartozás érzetével átnyújtunk.

Mert a kiadás árának a fele fedezze a kiadás költségét, fele pedig legyen a költőnek a nemzettől veendő tiszteletdíja.

Ezer aláírásra van szükség, hogy e kiadás létrejöhesse; az előfizetés 200 ft és így 100,000 ft lesz a tiszteletdíj.

Nem kételkedhetünk abban, hogy a mikor *Jókai Mór* műveiről van szó, lesz az országban ezer ember, testület, hatóság, aki ezt a nemzeti díszkiadást megszerezve, hozzájárul a költő jubileomának méltó megünnepléséhez.

Erre az aláírásra, erre a szép, nagy és hálás cselekedetre hívjuk fel Jókai Mór tisztelőinek fényes táborát.

Nem arra szólítunk benneteket, o magyarok, hogy ajándékot, hogy alamizsnát adjatok annak, aki a ti szolgálatokban szerzett halhatatlanságot; ezt már megtettétek ti is másokkal, megtették más nemzetek is. Hanem szólítunk arra, szólítjuk a magyar értelmiség virágát arra, hogy ketten egymást fölmagasztaljátok: a költő kezetekebe tévén egy nagy élet nagy munkáját, ti pedig a költő kezébe érette az elismerést.

Aki ifjuságunkat bájos szavával meg-aranyozta; aki lelünkét táplálta reménytelen időkben; aki örömről, aki gyönyörünk, aki vigaszunk volt életünk minden szakában; aki áldásunk volt, megtöltvén a

szellem, az erkölcs, a hit, a fölemelkedés, a hazafiaság kincseivel ami szívünk tárait: Gyertek mind, öregek, ifjak, urak, polgárok, hódoljunk neki mi viszont, aranyozzuk meg élete alkonyatát szeretünk, lelkesedésünk örök ifjuságával.

Áldjuk a gondviselést, hogy nekünk adta *Jókai Mór*-t, aki a magyar faj minden fényességével, a nagy talentumok minden varázsával, nemzete büszkesége, idegen népek irigységének méltó tárgya; egy félszázad ragyogványa a magyar irodalomban, nyelvünk felvirágzásának egyik forrása, akinek mesélő ajkán három nemzedék csügg elandalodva, elbűvölve.

Irodalomtörténetünk csonka az ő neve nélkül; dicsőségünk csonka az ő hire nélkül.

Mely magyar könyvesház, mely magyar asztal nem üres az ő összes munkáinak e nemzeti díszkiadása, az ő jubileoma e kedves emléke nélkül?

Akinek a házában már van *Jókai*-ja, ha részben, ha egészben, az juttassa azt, amiye van, a nálánál szegényebbnek és siessen hozzánk, hogy biztosítsa magának az örömmünnepi kiadást.

És nem csak egyházi föméltóságok, nem csak főurak, nem csak egyesek, kiket a sors vagy szorgalom a bőség áldásaihoz juttatott, bármely renden legyenek is, hanem ti városok, közhatalóságok, testületek és vállalatok: mind halljátok meg e szózatunkat és siessetek aláírástokkal lehetővé tenni és biztosítani e lelkes vállalkozást, juttatván törvényhatósági, városi, egyesületi, intézeti, iskolai könyvtáraknak ebből a szép és nemes emlékből egy-egy példányt, hogy mindenütt legyen fogható jel és szózatot hirdetője a léleknek, mely mindnyájunkban lakozik. Hadd mondják el később is, kezükbe vévén a nemzeti díszkiadás egy-egy példányát, késő ivadékok:

Az a nemzedék tudta a kötelességét és teljesítette is azok iránt, akik eredmé-

TÁRCA.

Suhog az őszi szél . . .

Suhog az őszi szél;
Zörögve hull a lomb;
A költőző madár
Zokogva búcsút mond.
Csüggedt a néma táj;
Kihalt a hűs berek;
Sötét ködfelhő száll
A tar mezők felett.

A harmatos virág,
Mely oly szépen virult,
Letörve, szintelen
Bokor tövéhe' hullt.
Kietlen pusztá lett
A messze láthatár
S borongva száll föl
A síró vészmadár. . .

. . . Mig hosszan tünődöm
E bús enyészeten,
Egy elhaló sohaj
Kél fájó lelkemen . . .
Múló e földi lét,
Elszáll a szív kora

S borongó ködbe vész
Az ábránd mómora.

Szebb álmokért eseng
E sebzett, tört kebel . . .
Mosolygó lét után
Többé nem esdekel! . . .
Már int a hervadás
Busongó szelleme,
S egy csöndes alkonyon
Mégvált majd jégkeze.

Holozsnyay Cyrill.

Mutató részlet

Zemplénavármegye Monográfiája című munkából.

Volt-e Patakvármegye? ¹⁾

Szirmay-nál megírva találok: A megye két különnevű részből állott hajdan: Zemplén-ből, a zempléni és Patak-ból, a pataki várról elnevezve. Álljunk csak meg itt egy kis időre.

Hogy állításának valódiságát bebizonyítsa, hivatkozik diplomákra, mint amelyekben mind a két elnevezés előfordul. Felhossa a nagyváradi káptalanban levő *Ritus Explorandae Veritatis*-t,

¹⁾ Zemplénavármegye Monográfiája. I. Történelmi Rész. I. Kötet. I. Fejezet.

amelyben 1219-ből *Gergely*, 1229-ből pedig *Farkas* pataki ispánról (comes) van szó; majd *László* levelére hivatkozik, melyben *László*-ról, mint *Patak* és *Bereg* ispánjáról emlékezik meg 1273 ban. 1290 ben *Pophor* fiáról, *István*-ról, van ugyanilyen minőségben említés téve; 1323-ból *Danes* mesterről, *Zólyom* és *Patak* ispánjáról a Fejérváry, a Kovacsics és a Soós-család leveléstára tesznek bizonyosságot. Szirmay azonban — szerinte — nyomósabb érvet is keresett. Hivatkozik a *Thuróczy Króniká* jában ²⁾ előforduló ama tényre, hogy *János*, a Sándornak, aki *Patak* megyéből (comitatus) való volt, a fia ölte meg *Felicián*-t, *Károly* király megtámadóját. *Zemplén* ispánjáról, ugyanazon évben, az idézett munka 19, 24, 26, 29, 35, 37, 46 és 49 §§-ban történik megemlékezés.

Ezen felhozott diplomákkal és munkákkal szemben az a véleményem, hogy *Zemplén* és *Patak* vármegye külön-külön nem volt. Hogyan bizonyítom ezt be? Könnyűszerrel.

Vegyük először is ezen szónak: *comitatus*, az értelmét.

Comitatus nemcsak vármegyét, hanem különálló birtok-ispánságot, szolgálóörököt, sőt járást és kerületet is jelent. Mert e szónak — abban a században, amelyből az idézett diplomák valók — tudósaink bizonyossága szerint nem volt megállapodott terminológiája. ³⁾ E szó is, mint sok egyéb, jelentőségében sok mindenen át ment,

²⁾ 96. fejezet.

³⁾ Kandra Kabos: Volt-e Szerencs-vármegye? 7. lap.

nyesen szolgálták a nemzet dicsőségét.

Erre a feladatra hívjuk el a nemzet fiait, és hogy nem hiába hívjuk: a fényes eredmény fogja megmutatni.*)

Budapesten, 1893. október 30.

A Jókai-jubileum nagybizottsága.

Észrevételek

„A népnevelés-ügy fejlesztése“ c. cikkelyre**).

— Két cikkely. —

A Zemplén két legutolsó számában egy, a népnevelés-ügy fejlesztését tárgyaló cikkely jelent meg, melynek nemes tendenciája elárulja azt a jóakaratot, amely a cikkely megírásánál íróját vezette.

Cuprum ugyanis a társadalmi körtüneteket vizsgálva, arra a meggyőződésre jut, hogy az egyes társadalmi osztályok közt az úr áthidalhatatlan a lelki műveltségre és az iskolázott értelemre nézve; hogy nagy az elégedetlenség, az elkeseredés stb. Elismeri, hogy a magasabb osztályok érdekében a társadalom és a hivatalos körök mindent elkövetnek, hogy a létező differenciák kiegyenlítésének; de szavaiból az is kiérzik, hogy az anyagilag vagy szellemileg alsóbb fokán álló tömeg fölemelésére alig történik valami. Ami van (tanintézetek értendők), az nem elég jó és megfelelő.

Különösen a kereskedők, iparosok és földmívelők érdekei kívánnak más intézményt és — erre nézve javaslatot is tesz.

Minthogy a cikkely egyes részleteire nézve nemcsak nekem, hanem másoknak is, kik a tanügy mezején jártassággal bírnak, észrevételek lehet: a közönség ama része érdekében, amely kevésbé ismerős e szakdolgozokkal: megteszem észrevételeimet.

Öszintén megvallom, hogy amikor azokról a bizonyos körtünetekről hallok vagy olvasok, mindig eszembe jut, hogy a világ romlottságát öröktől fogva prédikálták. És eszembe jut, hogy akadtak mindig derék, jóeszmű és lelkes emberek, kik feladatuknak ismerték, hogy a meglévő és feltűnedező bajokat némileg is enyhítsék. És bátran állíthatom, sohasem történt annyi, különösen az alsóbb néposztályok érdekében a *humanismus* vezérelve értelmében, mint a jelen században. És ismét bátran, dicsőítés nélkül állíthatom, hogy a mi hazánk előkelőbb osztályai és maguk a hivatalos körök is töltik telhetőleg igyekeznek e vezérelvek értelmében eljárni. Hogy nem kielégítő az állapotok, az bizonyos. Hiszen nem régen tűnt le az a feudális színezetű kor, amelyben a nemzet óriási tömege lenyűgözve bilincseket viselt. Államunk is csak 26 év óta cselekedhetik akarata szerint. És mi ez egy nemzet életében?

Ha még sok, nagyon sok a tennivaló: mi is mondhatjuk a *trafalgári* hős admirállal: a haza elvárja, hogy mindenki kötelességét fogja teljesíteni! De térjünk a részletekre!

Cuprum főleg a polgári elemet óhajtja nemzeti szellemben és alapon képezni; de nem tartja a jelenlegi intézményeket célravezetőeknek; sőt a polgári iskolát pereat-tal sújtja.

Nagy igaza van abban, ha főfigyelmét a pol-

*) A Jókai összes műveiből készülő nemzeti diszkidásra elő lehet fizetni szerkesztőségünkönél, mely erre a célra a 2155 számú iver tartja. Szerk.

**) Helyt adunk e felszólalásnak, mert a Cuprum által megpendített eszme megérdemli, hogy az ennél több oldalról megvitassék. Szerk.

mi a *Verbőczy*-féle comitatus értelmét megtartotta. A *comitatus* szó sokszor a *districtus* (járás, kerület) és a *parochia* (abban az időben: tízed-szedő kerület) szóval van felcserélve a réges-régi diplomákban.

De nézzük továbbá *Patak* megye tevékenységét a nemzet életében. Vajon fejt-e ki olyan tevékenységet, aminőt az *anjoui* sőt *isztván* korabeli vármegyék kifejtettek? De ha ezt meg is engedjük; mint legfő bizonyító okkal, a főispánokkal, alispánokkal, előhozakodhatunk-e? Nem. Igaz ugyan, hogy több helyen előfordul a *Patak ispánja* cím; de mint alább látni fogjuk, nem olyan értelemben, mint aminőben venni kell, hogy bizonyítékul szolgáljon.

Egy érv bizonyít *Patak* mellett; az t. i. hogy minden vármegye nádori gyűlést ült. Már pedig ilyen — *Szirmay* állítása szerint — volt egy *Patak*on 1286-ban. Egy bizonyíték: fél bizonyíték. Furcsának találok, hogy az olyan zajos multú megyének, mint aminő *Zemplén*, olyan csendes tőszomszédja lett volna, mint, politikailag, *Patak*. Mert vagy azt kell hinnünk, hogy *Patak* ezen egy nádori gyűlés után megszűnt vármegye lenni; hogy miért? — hiába keressük; vagy pedig, hogy *Zemplénvármegye* több apró-cseprő megyéből állott, mert némelyek szerint *Szerencs* is önálló vármegye volt.

Előbbi állításunkat maga *Szirmay* is — jól lehet önkéntelenül — igazolni látszik, amidőn azt írja, hogy hazai törvényeink nem emlékeznek meg e két megye egyesítéséről. Hanem az a táj, mely *Újhely* városától *Köröm* faluig fekszik, az 1400. év

gári clemre fordítja; mert hiszen „a polgári osztály as, mely az időnek *chemiai processusában fel fogja a többi olvasztani*“ — mondja *Szalay* László. Az ó-korban főleg a görögök voltak azok a művelt polgárok, kiknek hatása sok mindenre még akkor is igen erős volt, mikor politikailag már régen megsemmisültek. E hatás alatt állott a világ-verő római nép is.

A közép-korban az *olass* városok gazdag polgársága volt az, mely uralta a tengereket és sokszor diadalmasan dacolt a hatalmas szárazföldi uralkodókkal.

Az új-korban az *Atlanti-óceán* mellett elterülő országok művelt polgársága dacolt a gögös urakkal és megbuktatta az elszegényedett lovagságot; de ugyanebből az időből intő példa nekünk *Spanyolország*, amelynek nem volt polgársága, mert minden spanyol magát született nemesnek és az iparűzést magához méltatlannak tartta. Ami iparűző népe volt, azt is kiűzte az országból.

Az úgynevezett legújabb-kort most van alkalmunk megfigyelni. Hogy a nagy világ-versenyben kik a győztesek: jól tudjuk. Még a legnagyobb sovínizmussal sem hizeleghetünk magunknak. Ezt *Cuprum* is elismeri.

De éppen ott rejlik az ellenmondás, hogy azt mondja: »Ne is neveljen az iskola az életnek! Sőt a „gyakorlati életet“ is csak egy üres fantom hangzatos kifejezésének tartja*).

Ideális szellemben akarja tehát a polgárságot az anyagiakkal, a számokkal dolgozó, a megélhetéssel küzdő néposztályt nevelni? A szociálistmust ideális, régi (sic!) nevelés-móddal akarja megölni? Hiszen ezt nem lehet megölni, hanem nagy problémáját éppen csak a leggyakorlatiasabb alapon megfejteni! Nem szabad elfelejtenuünk, hogy az éhes ember az idealistát is a sivar „gyakorlati életre“ figyelmezteti. Éppen az, hogy elméleti élet csak elméletben lehet!

Lám, én éppen azt tartom nagy hibának, hogy nem vagyunk elég gyakorlatiak. Valjon hol van az a vállalkozó szellem, mely pl. az angolt, németet stb. jellemzi? Nagy vállalatunk legnagyobb részben nem idegenek, vagy idegen eredetűek kezében vannak?

Statisztikánk kimutatása szerint kereskedőink nagyobb része nem német nyelvű és vallás szempontjából: izraelita?

Hogy azon állításai *Cuprum*-nak, melyek a *polgári iskolák* létjogosultságát megtámadják, mily alappal bírnak, meglátjuk.

Bár a gyakorlatiaságot kárhóztatja, mégis abban ezt keresi. És, mert úgy véli, hogy nem találja, miután növedékei a helyett, hogy vésőt, kalapácsot stb. vennének kezükbe, mikor abból kikerülnek, inkább »a pennához nyúlnak« és így csak a társadalom proletárjaivá lesznek, — az intézményt elhíhazott, idegen talajból átültetett növénynek mondja, amelynek a mi hazánk talaja nem felel meg.

Ezzel szemben tény az, hogy *S.-A. Újhely* polgársága is szívből kívánja a polgári iskola létesítését úgy fiait, mint leányai részére. Miért? Mert fiait mindannyian nem vehetők fel a gimnáziumba; de meg azok, kik fiokból nem akarnak »urate nevelni, kárba vesztett időnek, munkának és csak kínzásnak tartják a latin nyelv tanítását és tanu-

*) Mily más felfogás és életbölcselet nyilatkozik a nagy-műveltségű és felvilágosodott *Kun* Pál sárospataki tanárnak „Egészleten és közművelődés című, a „Zemplén“ 1888. dec. 16., 23. és 30. számaiban közölt, igazán nagybecsű munkájából! Megbocsát *Cuprum*, ha eme, a fölvetett kérdést erősen megvilágító és az eszméket tisztázó mű idevonatkozó részleteit a legmelegebben figyelmébe ajánlom.

után következetesen *Alsó-Zemplénné* neveztetik; *Patak* megye nevét egészen elhagyaták.

Ha hazai törvényeink nem intézkednek az egyesítésről: Hová lett hát *Patak*-megye? Miért szűnt meg vármegye lenni? Hová olvadt bele?

Hogy *comitatus Patak* és így *comes de Patak* előfordul mégis, azt csak abból magyarázhatjuk, hogy *Zemplén*-t helyettesíti. Példánk erre több van. Nevezetesen: *Bihar* sokszor *Telegd*, majd *Várad* megye; *Torontál* helyett *Bece* vármegye van említve a diplomákban. Ily értelemben veszem én s merem venni azért, mert a megyei székhely után *Patak* a legelőkelőbb, legforgalmasabb (és a legnépesebb is), amint *Bihar*-ban *Várad*, *Torontál*-ban *Bece*.

E csere (rész az egész helyett) egyenes is, világos is és híhető megfajtése a *Szirmay Patak-vármegyéjének*, s nemcsak én állítom ezt, hanem történetíróink közül is nem egy.

Idézettel bizonyítom „... versenyez-e — így ir egyebek közt az egyik historikus — egyrangúsága melett *Zemplénnel*, felülmulja-e a nálánál kevesebb, a nem *meggei Patakot*?“ Majd ismét: *Zemplén másként Patak vármegye*...“

De én még egy másik módját is megengedem a bizonyításnak. Nemcsak megengedem, hanem állítom is, hogy ez a bizonyítás a helyes, sőt az egyedüli, amely a történet-kritika tűzpróbáját kiállja.

Botka Tivadar⁴⁾ szerint ugyanis sz. István kétféle kerületekre osztotta fel az országot: 1. megyékre — ösmegyékre — melyek az országos

4) A megyék első alakulása és őskori szervezete.

lását. Ennél hasznosabb dolgot is tanulhat, olyat, amit a gyakorlati életben is használhat.

Tehát: nem minden átültetett növénynek van nálunk rosz talaja és nem minden rosz, ami idegen! A fő, hogy tudjuk áthonosítani és alkalmazni.

De különben is, hogy imigyen hány helyen gondolkoznak, bizonyítja a majdnem 200 ilyen intézet. Ez alkalommal a kulturának egy közel eső nagy empóriumára, *Kassára*, utalok. Itt a mindenemű iskola közt szükségét látják a polgári iskolának is, a leány-iskolát pedig egy, még temesebb költséget igénylő intézetté, 6 osztályú *felsőbb leány iskolává* alakították.

Egyébiránt *Cuprum* cikkelyének ide vonatkozó részeire sok megjegyezni való volna, de én csak kettőre szorítokozom még; hogy t. i. nem az intézménynek hibája az, ha egyesek (a zömre nem lehet mondani) bizonyos előítéletől ösztökélve, nem a célnak megfelelőleg vették igénybe azt; és másodsor, hogy ez intézetek 4 osztálya főle rendszeren *ipartan műhely- vagy kereskedelmi iskola* van szervezve. És amennyiben ez intézetekben, mint nem kötelezett tantárgyak, a latin és francia is föl vannak véve. (Célját az intézkedésnek könnyen el lehet találni): a polgárság kitünő intézményt nyert ez iskolákban és igényeit minden tekintetben kielégítheti. A sajnos tehát nem az, hogy *vannak* polgári iskolák, hanem az, hogy ott is, ahol törvény szerint kellene lenniök, anyagi okokból *még nincsennek*. A jelenlegi közoktatási miniszter szerint: ha nem lennének polgári iskolák, meg kellene teremteni őket.

Kende Antal.

„Zemplén-vármegye Monográfiája.“

Levél *Kapás* Lajos Aurélhoz, a mű írójához.

Azt a nevezetes hirt olvasom a „Zemplén“ egyik számában, hogy a vármegye történetét megírtad és hogy maholnap napvilágot lát nálunk is az a közhasznú könyv, mely szűkebb hazánk múltját velünk megismerteti.

Ugy tudom, hogy az ország legtöbb vármegyéje és törvényhatósága saját költségén igyekezett elkészíteni monográfiáját, hogy fiait ne csak beszéljenek vármegyéjük fölül, hanem ismerjék is annak történetét.

Te meglegszel annyi pártolással, hogy csak 150 példány megrendelését kéred, azért, hogy műved megjelenhessen. Ez nagyon szép és derék dolog, e kérelem teljesítését alig lehet megtagadni; sőt én azt hiszem, hogy *Zemplén-vármegye minden kössége részére meg kell azt rendelni*.

A készülő munka beosztását nem ösmerem; de írójának képessége teljes biztosítékot nyújt a mű teljessége fölül.

Am azért ne csodálkozzál te sem, más sem csodálkozzék, hogy habár én annak az érdemes bizottságnak sem vagyok tagja, mely munkád megtekintésére kiküldetett; még is ime hozzá akarok szólni amugy láttatlanba; mert hát úgy vagyok vele, mint az egyszeri ember, a kinek a vicceire azt mondták, hogy: olvastuk mi már ezt a löcsei kalendárjomban. — Az bizony meglehet, válaszolta az én emberem, de akkor a kalendárjomban lopta ki belőlem.

Ugyan is, jó magam szintén megfogalmaztam magamban *Zemplén-vármegye monográfiáját*; de ime, még bele se kezdtem, már van egy másik, aki megis írta!

Igy hát nyilvánvaló, hogy hozzá szólhatok

Folytatás a mellékleten.

közigazgatásnak voltak orgánumai; 2. várispánságokra, katona kerületekre, melyek a megyék területén belül, várispánok alatt állottak; de azért összeköttetésben és alárendeltségi viszonyban voltak a megyének a fejével, akit a diplomák supremus comes nek mondanak, s akit mi főispánoknak nevezhetünk. Ezek a vármegyeispánok, főispánok, mint a király egyedüli tisztjei az országban szertészét a központi hatalom orgánumai voltak.

Patak ösmegye semmiesetre sem volt; mert nincs egy diploma is, mely *Patak* jogkörét olyan szélesen terjedőnek bizonyítaná.

Hogy várispánság lehetett és az is volt, annak nyomára akadunk,

Több régi irat ugyanis a megszűnt várispánságok ispánjait és a székhely főispánjait *minden megkülönböztetés nélkül* sorolja el.⁵⁾

Csakugyan magam is ráakadtam nem ugyan ilyenre, de egy hiteles munkára.

Pesthy Frigyes⁶⁾ sorolja el így, *megkülönböztetés nélkül*, a zempléni főispánokat és a pataki várispánokat érdekes, és nagybecsű könyvében.

Azt, hogy *Patak*, mint *várispánság*, megszűnt: *Pesthy* Frigyes művéből látjuk. Hogy, mint *vármegye*, ösmegye, meg nem szűnt: az is bizonyos. És pedig csak azon nagyon egyszerű oknál fogva, mivel: *olyan meg sem is szűnhetik, ami sohasem is volt*.

Kapás.

5) Kandra Kabos: Id. munka.

6) Eltűnt vármegyék. I. kötet, 140. lap.

a dolgozhoz. És hogy kárba ne vesszen sok nehéztanulmányom, mélyeséges kutatásaim eredménye titokban ne maradjon, elmondok legalább olyant, amit *Kapás Aurél* barátom te sem tudhatsz, mert nem voltál ott, midőn e szellemi kincseket a föld mélyéből kibányásztam.

Egy előkelő s.-a.-ujhelyi-vidéki földesurat a mult év egyik napján rajta kaptam, midőn régi-ségeit rendezgette. Ez alkalommal tett vizsgálódásunk közben, megeredvén a beszélgetés csatornája, (mert hát a régiség folyékony és a hely egy mély pince volt) minthogy déltájban volt az idő és ilyenkor az én földesuram falujában a világ legkülönösebb asszietjeit szokták szervezni, én azzal lepettem meg, hogy ki lett előmbé találva az a történelmi titok, hogy volt ám már Istenben boldogult IV. István király idejében *Sárospatak-vármegye* is. Mit hát *Ujhely*?

Alighanem *Szirmay Antal* is *Sárospatak* vidéki volt, mert ez is beszél ilyeneket. — Két tanu ő! Itt baj van! Még vissza kívánja *Sárospatak* a régi jussát és egyszer csak bekövetelnek mindnyájunkat *Sárospatakra*. Ebből pedig nagy veszedelem támadhatna; mert ha az a sok kuruc-magyar és tudós professzor egyik-másikunkat megtalál cenzálni holmi igaz magyar históriás dolgokból, csufra, embernyi-ember létünkre, úgy székundába pónálódunk az államtudományokból, mint a pinty! Szóval nagy volna a kilátás, hogy ott mi a rövidet huzzuk.

Ott hagytam hát csapot-papot, siettem haza és elővettem a fiam históriás könyveit. No azok meg is nyugtattak; mert megcáfolhatatlanul kiszült, hogy dicsőségesen uralkodott királyunk *IV. István ur*, még egy egész esztendeig sem tudott István békességben vesztig megülni, mert egy esztendő alatt kétszer is kikergették szép magyar hazánkból Görögországba, a honnan küldték vala.

Teljes lett megnyugovásom. *Sárospatak* nem kérhet repozíciót. (Elég volna neki tán maga a járásbiróság is — repozíció nélkül) Nekem pedig nem kellett tanulmányozni *Sárospatak-vármegye* történetét.

Amde jött a másik veszedelem. Könyvesházamban egy másik mű akadt kezembe, t. i. a *Zemplén* idei kalendárjoma. — Hát, uram fia, abban meg az van megírva, hogy aligha nem volt valaha nálunk még *Szerencs-vármegye* is, még pedig több évekig.*

No, ha megeshetett, hogy *Zemplén-vármegye* hol volt, hol nem volt: akkor megtörténhetik az is, hogy a szerencsiek, akik olyan élmesek voltak, hogy a s.-a.-ujhelyi cukorgyárt *Szerencsre* építették, még elpraktizálják a székhelyünket is, azzal a vármegye házával egyetemben, a melyik itt nálunk épülni akar.

Hogyha csak ezt a mostani székházat, az ő földbe sülyedt elejével, ékes kapualjával és barátságos, félhomályu földszintjével akarná valaki elvinni, az ellen nem protestálnánk (még talán mi sem, akik naponként gyönyörködhetünk benne) de magát *S.-A.-Ujhelyt* nem engedjük.

Mit csinálnánk a *Ronyva* költői hangulatra keltő, fűfa sipot termő ligetei és zold béka lenccsével benőtt illatos virányai nélkül?

Van-e valahol olyan kedves üdülő hely, mint a *Torzsás* berkei, ahol lépten-nyomon a legszebb pihenő helyek és hozzáférhetetlen gyönyörű kilátások váltakoznak vidám mulató helyekkel, a melyeket már olyan réges-régen akar építtetni *S.-A.-Ujhely* városa?

Itt hagyni az inzurrekció páratlan szépségű szobrát, (mely csak az egyiptomi gulakban találja párját) mert eltökélte formájától, ha fehér márványlapjairól olvasni akarod az aranyos írást, olyan kellemesen érzed magad, mintha a számum szele csiklandozná szemeidet. — Hát sétatér van-e több olyan, mint e körül a szobor körül? Nincs; mert ez az egyetlen, a mely mindenki előtt be van zárva. A vadgalambszíni templom előtt álló hamuszíni *Flórián-t* nem látni többé, és nem hallani a vármegyeháza előtti vetkezni készülő najaddal díszes közkút csobogását, amint körülötte hangosan locsogó-fecsegő konyhabeli nimfák nyelvének danyájával összhangzik ékesen.

Nem gyönyörködhetni többé abban, miként pottyannak belé kis leánykaink a *Rákóczi* utca slipper-járója alatti gödörbe. Hiszen mi bizonyitaná be akkor, hogy van gondviselés, amit sokan úgy szeretnek tagadni.

Nem, itt kell élnünk és halnunk! Befogom bizonyítani, hogy *Szerencsnek* a vármegyéhez jussa nincs.

És ha *Kapás Aurél* megírja *Zemplén-vármegye* monográfiáját, elmondják majdán késő századok, hogy én is írtam két olyan vármegyéről, a melyik nem volt és nem is lesz soha. És nekem ez a dicsőség elég lesz. A jó *Nováki József*, volt egri kanonok és *Balassy Ferenc* történetíró fedezték fel annak idején *Szerencs-vármegyét* és tüzzel-vassal, vagy jobban mondva tintával és tollal védelmezték sokáig hajdanta létezését.

Nekem jutott a szerencse eltüntetni ezt a vármegyét, ami nem is valami nagy dolog ebben

* Nem Szerencs-vármegyéről, de arról van szó, hogy Szerencs sz. kir. város volt.

a mai világban, a mikor fél millió posztkiszlik és Panamás milliárdok tűnnek el láthatatlanul.

III. Honorius pápa 1217 ben, *II. Endre* egri püspök pedig 1275-ben kelt leveleikben *Parochia su comitatus*-nak nevezik Szerencset. Fentebb említett két tudós férfiú ebből a parochiából csinált vármegyét. Nem is rossz kis beneficium lett volna.

De már az egri káptalan kissé szerényebb volt és megelégedett azzal, hogy egykoru könyvében a *Libri S. Johannis*-ban csak mint *Districtus Zerench Capituli* vagy is, Szerencs mint az egri káptalan tized szedő kerülete van megnevezve. Aztán *IV. Béla* király 1261. évben kelt levelében, melyben mindazokat a vármegyét érinti, a melyek az egri egyházhhoz tartoznak, azt írja: *Zerench in comitatu Zemelen existens*.

II. Endre királyunk (1205—1235) még korábbi időkből iratja: „A szerencsi kereszties vitézek (Johanniták) bepörlötték a zempléni vármegye tisztjeit és vármegye alattvalóit 28 márká erejéig egy jószáguk felprédálásának miatta és pörüket meg is nyerek. Biró vala *Gyula*, kevei főispán és az országnak bírása.”

Tehát két felső, akarom mondani két tudós ellen két király. Azt hiszem, hogy én nyertem meg a pártit s így bebizonyítottam, hogy nem volt *Szerencs-vármegye* sem.

Nyugodtan irhatod hát immár, én édes barátom *Kapás Aurél*, *Zemplén-vármegye* monográfiáját, nem kérek a dicsőségedből, csak a művedből egy példányt

Ne sajnáld a fáradságot, kérlek szeretettel, s a *Zemplén* mai téma-rovatót olvasd át.

Ez az én feleletem a te leveledre, melylyel engem, érdemen felül, megtiszteltél.

Híved:
a Monográfia szerzője.

Közlegő jubileom.

Tisztelt Szerkesztő Úr!
Szeretett Barátom!

Szokatlan lesz előttem, hogy lapodban én is felszólalok; de *S.-A.-Ujhely*-nek, mint az intelligenciával telt híres *Zemplén-vármegye* fővárosának, tarsadalmi életében a szép és nemes iránt napról-napra erősebb alakban mutatkozó érzéketlenség készlet csendes magányomban arra, hogy tollat fogjak és téged, kedves barátom, fölkérjelek, hogy mint a toll mestere, sziveskedjél bűbajos szavaddal a város közönségét aleltságból a tettek mezejére fölserkenteni. Arra akarok e soraimmal téged kérni, hogy emlékeztetőül ird ki a lapodban, hogy amidőn *József* kir. főherceg, 25 éves jubileomának megünneplésére már több város előké-születkeket tett: *Zemplén vármegye* fővárosa se maradjon el a többiek közül az ünneplésben. És én szerintem a lojalitásnak és tisztelettel párosult őszinte ragaszkodásnak nemcsak szóval, de tettekben is kifejezést kell adnunk. Szép a szépen szóló beszéd, szebb, ha az a szívből jön; legszebb — mint a sárány pengése — ha az igaz szívből jött beszédet maradandó emlék is nyomtatékosá teszi. A hang röpké; a tett maradandó. Az idő rövidsége miatt, úgy vélem, az örömnép, széles terjedelmű ünnepséggé nem tehető; nem tehető olyanná, hogy az, tiszteletünk és szeretetünknek hí tükre lehetne. De e tekintetben teendő bármily szerény mozgalom által (például ha a helybeli honvédséget a város az örömnapon megvendégelné), a város legalább életjelt adna magáról.

Azon hitben, hogy nézeteimet osztod s hatásos tollad szikrája az alvófényben levő tüzet lángra fogja lobbantani, vagyok

S.-A.-Ujhelyben, 1893. év november 11-én.
igaz híved: **Allaghy.**

Igaz örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy az intéző körök figyelmét a legmagyarabb kir. főherceg közlegő jubileomára felhívjuk. Mi azt hiszük, és meg is vagyunk róla győződve, hogy a város érdemes főbírája tőle telhető minden követ megmozdít — a képviselő-testület útján — hogy e szép, e magasztos ünnepet, a város részéről, emlékeztetéssel tegye. Mi is osztozunk *Allaghy* t. barátunk nézetében, hogy e napot emlékeztetéssel kell tenni. Emlékeztetéssel, mert ezen ünnep közvetve az m. kir. honvédség ünnepe is, melynek ugyszólván megteremtője, atyja és mindene *József* kir. főherceg őfensége.

Hasson a város, mint erkölcsi testület, oda hogy amit az idő rövidsége dacára is tehetnek, megtegyék dicsérendőképpen. De a társadalom is, mint ilyen, rója le a maga adóját.

És e téren a minden szépért, jóért és nemesért önzetlenül lelkesedni tudó honleányok tehetnek a legtöbbet!

Ha ők kezükbe veszik az ügyet: biztos a győzelem. Az akarat, a lelkesedés, a hazaszeretet lángja velük minden tettükben: ki hát ellenük?

Mi hiszük és valljuk, hogy szónk nem lesz a pusztában kiáltó szava. Meghallják azt azok, akik mindenha diadalra juttatták, juttatják és fogják is juttatni az — eszmét.

Szerk.

Hírek a nagyvilágból.

A *Windischgrätz*-kormány megalakulása *A. M. U.* értesülése szerint a *Windischgrätz*-kormány megalakulnak mondható, amennyiben szombatig a ministeri listát ő felsége elé fogják terjeszteni jóváhagyás végett. *Baquehem* márkai belügy, *Widman* kereskedelmi, *Madeisky* tárca nélküli, *Robosinsky* közoktatásügyi miniszterrel lesz.

A pápa újabban ismét gyöngéledik; baja valószínűleg meghülésből ered.

Az osztrák-magyar hajóhad egy része *Károly* István főherceg parancsnoksága alatt jelenleg *Lussin-Piccolóban* van.

Hírek az országból.

Diadal. Ő felsége a király írásbeli jóváhagyását a kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslathoz megadta és az igazságügyminister által eléje terjesztett javaslathoz, minden változtatás nélkül, hozzájárult.

A nagynap. Csőtörtökön jelentette be a háznak *Wekerle* Sándor dr., kormány elnök, hogy a házassági jogról alkotott törvényjavaslathoz alkotmányos tárgyalására ő felsége a felhatalmazást megadta. Bejelentette egyúttal hivatalosan, hogy a törvényjavaslat nemsokára a ház elé kerül s azzal együtt az 1868. 53. t. c. azon része, mely a kiskoru gyermekek vallásának szabályozásáról szól. Lelkesedéssel és viharosan megjelenezték a kormányelnököt e kijelentések után. A komoly, magasztos enunciaciót komolyan fogadták. Az öröm általános volt.

A takarmány kiviteli tilalom megszüntét jelent be a hivatalos lap tegnapi száma.

Hun-sírok. *Cikó* falu határában, ásás közben, egy lovas és egy ló csontvázára akadtak. A tovább folytatott ásás, melyet *Wosinsky* ismert régész vezetett, bizonyította, hogy hun sírok ezek. Eddig 450 csontvázat találtak. *Wosinsky* földestől együtt akar egy pár csontvázat a milleniomi kiállításra küldeni.

Különfélék.

(Személyi hírek) *Bihar* Ferenc, ezredes, a miskolci 10-ik honvédezred parancsnoka, az *Ujhelyben* állomásozó zászlóalj megvizsgálása céljából f. hó 6-án városunkban időzött. — *Kretovich* Ödön dr., földink, a napokban nyitotta meg *Budapest* ügyvédői irodáját.

(Főispáni vacsora.) Főispánunk öméltsága keletesen otthonát, a téli időszakra, már fölserélte *Ujhely*re és már is megélelnek a barátságos termek az ő vármegyei lakosztályában, hol az újhelyi társaság időnként osztatlanul szives vendége a mindenkori által tisztelt és szeretett főispán ő méltóságának és kedves leánya: *Leona* öngyagságának. Az összejövetelek barátságos vacsorára tegnap kezdődtek. Az újhelyi fiatalok és mások, számszerint harmincnyolc voltak hivatalosok tegnap este vacsorára, honnan az egész társaság főispán öméltsőségével az olvasó-kör tea-estélyre ment.

(Tea-estély.) Tegnap este zajlott le az újhelyi olvasókör által a színház-teremben rendezett *Tea-estély*. Hogy a téli mulatságok e legelsőb-bike fényesen sikerült, arról lapunk zártakor tudósítottak bennünket. Mához egy hétre a mulatság lefolyásáról részletes tudósításunkat meghozzuk.

(Időjárás.) A borongós, esző hét-elő szerdán virradóra megváltozott. Beköszöntött hozzánk is *Tel-apó* s megrázva — csak úgy gyengén, ildomosan — ősz szakállát: „szórványosan, a hegyek ormain, meglátszott a nyoma — hó alakjában. Szóval: szerdára kelve, gyenge hó lepel borította a hegyeket. Egy óra múltán azonban megsemmisült a nap sugarai mián Csőtörtökön reggel a háztetőkön ujnyi vastagon ült a hó; pénteken plán, dacára, hogy az idő megenyhült, még az esteli órákban is hóval volt borítva — mert előzőleg egész éjjel havazott — minden. Korábban, mint hittük, érkezett meg a rendes vendég, a mi régi ismerősünk, *Tel-apó* s bár még maradhatott volna felőlünk: tettetett udvariassággal mondjuk neki: „Isten hosta!;” maradásra azonban nem készjük.

(Esküvő.) *Kovács* János vámos-ujfalusi ev. ref. lelkész leányát, *Piroskát*, mult vasárnap d. u. vezette oltárhoz *Hansély* János, *Budapest*ről. A község nagyja, apraja ünnepies díszben várta a násznépet. Ezzel agglelkésze iránt táplált tisztelet és ragaszkodását akarta kifejezni. Az esketést *Zombori* Gedő, megyaszóli lelkész, egyháztanácsos és ismert hitszónok végezte. Az esketést lukullusi estebéd követte, fűszerezve jobbnál jobb tósztokkal, míg végre megszólalt a zene és táncra perdült a vendégek fiatalja, örege. Nászok voltak: *Kormány* Gyula és *Kárpáti* Péter; nyoszolyók *Csési* Nagy Pálné és *Kormány* Gyuláné, koszorú lányok: *Zemjanszki* Jolán (Tokaj) és *Kormány* Gizike. r. l.

(Gimnáziumi beiratások ügye.) Lapunkban is megemlékeztünk a városi képviselőtestület ama

határozatáról, mely a nmélt. vallás- és közoktatásügyi miniszterhez lesz felterjesztendő azért, mert az új helyi főgimnáziumnál a beiratások alkalmával a római kath. vallású tanulók előnyben részesítettek; vagyis csak azon vallásúak után vétettek fel a többi vallásbeliek. *Hornyay Béla* dr. kpvt. tag volt ez ügyben az interpelláló, s ugyancsak ő volt az, aki a képviselőtestületnek közelebbi ülésén, *Ormándy Miklós* dr. főgimn. igazgatótól vett értesülése nyomán, megnyugtatóul kijelentette, hogy a beiratások sorrendjében, a különböző vallásfelekezetekre tekintet nincsen, sőt az idei tanévben is, már a beiratások első napján, a fölvettek legelsőbbjei különböző vallásfelekezetűek valának. Így aztán a felírás szükségessége természetesen elesett.

(Elismerés.) *K. Helmeceztől* kapjuk a hírt, hogy az ott fellépett, de hamarosan utját állt kolera-járvány megszűntével az egész város lakossága elismeréssel illeti mindazokat, akik a járvány tova terjedésén fáradoztak. Levelezőnk megemlékezik első sorban *Besseney László* szolgabíróról; *Frieder Zsigmond*, *Marossy Antal* és *Weinberger József* orvosokról, mint akik önzetlen és önfeláldozó működésükkel mindenki elismerését kivívták. De dicséret illeti a város előjáróságát is, amely a rendelkezések és intézkedések gyors és szigorú végrehajtása körül nem kis ügybuzgóságot fejtett ki. Így eshetett aztán meg, hogy úgy szólván csirájában fojtották el a veszedelmes bajt.

(Járványkórház építése.) Újhely város képviselőtestülete már régebben elhatározta, hogy egy, a kor igényeinek megfelelő járvány-kórház-at építtet. Építkezési helyül az úgynevezett *Gyilkos* korcsma mögött fekvő kőbánya területét jelölték ki. A hely kérdésében döntött e napokban a város egészségügyi bizottsága, mely ez ügyben a vármegye alispánja által felhivatott véleményadásra. *Hornyay Béla* dr. kivételével, ki azt óhajtaná, hogy a járvány-kórház a gör. kath. templom fölé, valamely parlag szőlőben építtessék fel, a bizottság elfogadta a *Gyilkos* korcsma mögött fekvő területet az állandó járvány-kórház építése helyül.

(Kolera) A *budapesti* lapokban megjelent nagyító hírekkel szemben, saját biztos értesüléseink szerint tudathatjuk a közönséggel, hogy vármegyénk területén az utolsó 8 nap alatt sem kolera-megbetegedés, sem halálozás elő nem fordult. Mint örömmel értesülünk, a központból kiküldött *Gaisler József* br. szolgabíró érélyes intézkedései, *Miskolczy* dr. minisiteri biztos szigorú rendeletei rövid időn oda vitték a dolgot, hogy a kolera megszűntnek tekinthető már f. hó 2-ika óta. — Csodálatos tehát, hogy *Nagy-Mihályban* iskolát zárnak, hetivásárokat b szüntetnek és ezzel a forgalomnak tetemes kárt okoznak. — Vajjon ki terjeszti azokat az ijesztő híreket? — melyeknek semmi alapja nincs s melyeknek egy egész város valja kárát.

(Kézrekerült betörő banda.) Hirül adtuk, hogy a múlt október hó 24-éről 25-ére virradó éjjelen *Róth Vilmos* ruhakereskedőnek Széchenyitéri házában lévő boltjának vasajtáját alkulcsoscal felnyitották és így a boltba hatolva: az áruállványban lévő pénzes fiókot felfeszítették és a benne volt 900—1000 ftnyi készpénzt ellopták. A tettesek kipuhatolása iránt a rendőrség és csendőrség által rögtön megindított nyomozás sem Újhelyben, sem a környéken célhoz nem vezetett. Már-már csüggedés fogta el a nyomozó hatóságot, hogy ez a betörés is a „kiderítetlen bűnesetek” statisztikáját fogja szaporítani, a mikor is a szomszéd Szabolcs-vármegyéből, a nyiregyházi rendőrségtől, jött e napokban a hír, hogy ott sok pénzzel szerfölött gyanus nőt tartóztatott le *Básthy* Barna rendőr-tanácsos. Ez a nő *Kis József*nek, az ungvári származású hírhedt és tizennégy betörésért 8 évi fegyházat ült firmának a felesége. Mikor a nyomozó rendőr-tanácsos addig jutott, hogy megállapította, hogy a konokul tagadó, csürö-csavaró *Kis József*né a betörés idejében Újhelyben járt; helyes utra jutott a betörés felderítését illetőleg és letartóztatva az ugyancsak tagadó *Kis József*et, *Kis József*né pedig Újhelybe hozta. Itt aztán, *Básthy* Barna, a nyiregyházi rendőr tanácsos, az újhelyivel már együttesen látott a rejtelmes betörés kiderítéséhez. Ez sikerült is nekik. Kipuhatolták ugyanis, hogy *Kis*-né a betörést megelőzőleg már egy héttel Újhelyben tartózkodott *Klein* Márton rovott előéletű és gyanus viseletű marhahajcsárnak a *Nyevicskey*-féle majorban lévő lakásán és ugyanott volt négy napon át férje is. A betörés éjjelét megelőző estén pedig még két férfi. Mindezt az ugyanabban a házban lakó tanuk vallották. Ennek dacára azonban *Klein* és felesége ennek igazságát tagadták; sőt szembesítéskor is megtagadták, hogy *Kis József*né valaha látták. Mikor azonban már elegendő bizonyíték volt a nyomozók kezében és *Kis*-né ezek szembeállításával a kereszt-kérdések tüzebe vették, megtört a gonosz asszony és bevallotta, hogy a betörést csakugyan férje és két csabai professzionátus betörő követte el és hogy a lopott pénzen 300 ftjával megosztották. E vallomás után letartóztatták *Klein* Mártont is nejevel együtt, bünrészesség gyanúja miatt; de intézkedtek egyuttal, hogy a két csabai betörő

is elotgattassék. Ma már, úgy hisszük, az egész banda fogva van s megbüntetésük végett átadva a büntető igazságszolgáltatásnak. A károsult pénzének nagyobb részét vissza fogja kapni.

(Betörések.) Akár állandó rovatot nyithatnánk ezen a címen. Nem mulik el hát, hogy egyik-két ilyes fajta gaztett ne zavarná a közbiztonságot. Legutóbb az elmúlt héten, f. hó 9. és 10-ike közti éjjel, *Abonyi D. Mór*, hidon tuli „Nyulhoz” címzett korcsmájának egyik ablakát sarkából kifesztítve, a korcsmahelyiségbe mentek és onnan az erőszakkal megnyitott pénzes fiókból 5—6 ftnyi pénzt, egy üveg pálinkát, vaját, szafaladét és a szomszéd szobában alvó házigazda ruhája zsebéből két zsebkést, aranyozott iront, melltűt, jegyzőkönyvet és több iratot vittek el. A pincér-fiútól, ki abban a szobában aludt, amelybe törtek és nem ébredt föl, szintén elloptak egy zsebkést és 2 ft 50 krt. Ez a zsákmány úgy látszik kevés volt nekik, mert innen a *Kristóf*-féle fülemile-utcai házban lévő boltkirakat vasablakának lakatját verték le s így az ablakot megnyitva, a boltba mentek. Ott azonban az okozott zajra a szomszéd szobában alvó cseléd fölébredt és zajt ütött, mire a ziványok megugrottak. A tettesek ma még ugyan ismeretlenek, de a nyomozó rendőrség és csendőrségnek, mint halljuk, alapos reménye van, hogy a gembereket hamarosan kézrekeríti.

(Sport-egylet.) *Sárospatakon* az intelligenciából legközelebb „Sport-egylet” alakult, mely magába öleli a sport különböző nemét, és szakosztályokra van felosztva. E szakosztályok: korcsolyázó, csolnakázó, vivő és torna meg vadász-szakosztályok. Az alapszabályok megerősítés végett, a belügy-ministeriumhoz, már felterjesztettek. Az egyletnek eddig 32 rendes tagja van és teljesen életképesnek bizonyult. — Elnöke, *Herepey Károly*. Titkársjegyző: *Ellend József*. Pénztárnok: *Fodor Jenő*. — A korcsolyázó szakosztály főnöke: *Harry József*, helyettese: *Zsindely István* dr.; a csolnakázó az egylet elnöke, helyettese *Oppitz Sándor*. — A többi szakosztályok a szükséghez képest jövőre fognak megalakulni. Választmányi tagok lettek: *Ballagi Géza* dr., *Nagy Gusztáv*, *Bartha Béla* dr., *Brzordád Rezső* és *Oppitz Sándor*.

(Olvasóinkhoz.) Lapunk mai vezér-cikkelyére utalunk e helyen és készsággel adjuk a *Jókai* Mór ötven éves irói jubileoma alkalmából összes műveiből kiadandó *nemzeti diszkiadás* ról, a nagy közönség tájékoztató, a kiadás programját: A nemzeti diszkiadás nagy 8-rét alakban, finom famentes papíron, szép és könnyen olvasható betűkkel lesz nyomtatva. Terjedelme 2000 iv; 100 kötet s minden egyes kötet 20—20 ivnyi lesz. Évenként 20 kötetet bocsátanak közre és pedig fél-évenként 10—10 kötetet. Öt év alatt tehát az egész nagy munka meg fog jelenni. *As első 10 kötet 1894.* év tavaszán jelenik meg; utána a többi minden év tavaszán és őszén. A példányok számozva lesznek s az I. kötetben az előfizető neve is rajta lesz. *Jókai* sajtátkezü aláírása és fénymentesztü arcképe fogja díszíteni a munkát, melynek ára 200 ftban van megállapítva.

(Országos vásár.) F. hó 6-án volt Újhelyben az úgy nevezett *Imre-vásár*. Szarvasmarhát nagy mennyiségben hajtottak föl eladásra; de annál kevesebb és hitványabb volt a lovak száma; bár igaz, hogy még ezekre sem akadt vevő. Téli időszak előtt állván, legjobb vásárt csaptak a ruhakereskedők, csizmadiaik, suszterek, akik messzebb vidékről és szokatlan nagy számban keresték föl e vásárt. Megemlíthetjük még, hogy télire való zöldséget is rengeteg mennyiségben láttunk eladni. A vagyonbiztonság jó volt a vásáron. Lopás nem történt. Különbben a rendőrség néhány gyanus és ismert firmát a vásár tartamára jó eleve a dutyiba helyezett.

(A Zemplén fekete táblája.) Panaszos hangon írják a *Bodrogköz*ről, hogy a *bolyi* esperes meg a *király-helmecezi* plébanos azt a furcsa szokást vették fel az utóbbi időben, hogy a temetkezési szertartást többnyire alkonyatkor végézik. Ma-holnap, ha ez így tart, megéljük — így szól a panaszos-level egyik helye — hogy a halottas nép gyertya-világnál fogja a koporsóra ráhantolni a dübörgő röget. Bokros teendők nem igen akadályozzák őket: miért hát ez az újítás? Mi, az öregek, szeretjük azt, amit megszoktunk. De ehhez nem vagyunk hozzá szokva.

(Jótekonycélu államsorsjáték.) Mint az előző években, ez idén is nagy jótekonycélu államsorsjáték tartatik. — Ezen sorsjáték hozta nyereséjébe következő jótekonycélu intézmények vesznek részt. A magyar nemzeti színház nyugdíj-intézete, a gyógyult elmebeteg segélyző-egyesület, a budapesti gyermekbarát-egylet, a m. kir. vagyontalan állami hivatalnokok özvegyei és árvái részére létesítendő alap, a kolozsvári „Mária-Valéria” árvaház, a szatmármegye, nagy-károlyi női pariskola, a magyar képzőművészek nyugdíjalapja, a Zágrábban létesítendő Horvát-Szlavon országos javítóház stb. A játékterv nagyon kedvező esélyekkel kecsegtet, a főnyeremény 60,000 ft, az összes nyereséjé 160,000 itra rugnak. Sorsjegyek a 2 ft kaphatók minden lottó-, s- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatal és dohánytözsdében. A húzás december hó 28-án történik.

Irodalom.

Magyarország Képes történelme. Az Athenaeum az országos ezredéves ünnep alkalmából megjelenendő, 12 kötetből álló Magyarország történetének programja ezen a héten jelenik meg. A monumentális munka gazdagon lesz

illusztrálva, számos történelmi emlék reprodukálásával. A mű előszavát *Vaszary Kólos* bíboros hercegprímás írja meg, aki a nála járt *Szilágyi Sándor* szerkesztőnek s *Emich Gusztávnak*, az Athenaeum igazgatójának készsággel ígerte meg. Az írók egy része már hozzá fogott a munka megírásához s az illusztrációk is munkában vannak.

Megjelent a „*Jó Egészség*” naptára a magyar nép számára az országos közegészségügyi egyesület kiadásában az 1894. évre. Ez a rendkívül izletes népkalendárjóm változatos, mulató tartalmával és szép kiállításával máris meghódította a matató népet és évről-évre több példányban terjed el és szorítja ki az egyéb kalendárjómokat. A komoly alaphangot sikerült ki az egyéb kalendárjómokkal ékesítve. Izelitőül egyet: — élcek derítik föl szép rajzokkal ékesítve. Izelitőül egyet: — Itt az orvosság, ebből adjon minden két órában a feleségének. De el ne felejtse, hogy hűvös helyen kell tartani, mert megromlik. — Igenis doktor ur, moud a paraszt. — Azzal haza megy és leviszi a pincébe — a beteg asszonyt. — A naptár ára 30 kr. — Megszerezhető *Löwi* Adolf könyvkereskedőnél Újhelyben.

Vármegyei Hivatalos Rész.

720/17815 sz. Zemplénvármegye alispánjától.

Az államépítészeti hivatal, a kelecsenyi község kibővítéséhez szükséges terület kisajátítására vonatkozó tervek kipótlásáról jelentését bemutatja.

Határozat.

Az 1891. évi XLI. t. c. 32. §. értelmében a kisajátítási eljárás határidejűl 1893. évi november hó 23-ának d. e. 10 órája Kelecseny község házához kintüzetvén, annak vezetésére *Dókus Gyula* főjegyző elnöke alatt *Nemthy József* főszolgabíró, *Hönsch Dezső* kir. főmérnök bizottsági tagok, jegyzőül *Dókus László* IV. aljegyző kiküldetnek.

A tervrajz és összes irás Kelecseny község házához november hó 7-től kitétetik.

Az érdekeltek az eljárás határidejéről azzal értesítetnek, hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg fog határozni, ha közülök senki sem jelenne is meg.

Az iratok a gálszécsi járás főszolgabírójának a község házához leendő kitétel céljából, a határozat megfelelő számú példányai az érdekelteknek kézbesítése iránti intézkedés végett megküldetnek.

Ezen határozat egy példánya a Budapesti Közlönyben leendő egyszeri közlés, a Zemplén vármegyei hivatalos lap hivatalos részébe 3-szori közzététel végett az illető lapok szerkesztősejének azzal küldetnek meg, hogy azon számot, illetőleg számokat amelyben megjelent, Zemplén-vármegye alispánjának megküldeni sziveskedjenek.

S. A. Újhely 1893. november 2-án.

2-3 Matolai Etele, alispán.

13921 szám. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A járási 10 Főszolgabírónak.

T. Hunyadvármegye alispánjának átirata folytán felhívom tekintetes főszolgabíró urat, hogy *Szimedrea János* 34 éves, g. keleti vallású, nőtlen napszámot, járása területén körözni s ennek netaláni eredményéről jelentést tenni ne terheltessek. S. A. Újhely 1893. november hó 2-án.

Matolai Etele, alispán.

2234 sz. Zemplén-vármegye kir. tanfelügyelőjétől.

A „Zemplén” tekintetes szerkesztőségének S. A. Újhely.

A csatolt minisiteri renddelet másolatát becses lapjában leendő szives közzététel céljából ezennel megküldöm.

Hivatalos tisztelettel vagyok S. A. Újhely, 1893. évi október hó 30-án,

Nemes Lajos, kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Másolat.

42.274 sz. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisiter.

Az orsz. közoktatásügyi tanács jelentése alapján a megbízásom folytán Közel és Társai magyar földrajzi intézeti által kiadott *Kogutovics Manó* által szerkesztett „Európa iskolai térképét (politikai kiadás)” (kapható a m. kir. egyetemi nyomdában vászonra huzva, borítékban 4 ft. 75 krajcár nettó áron, bolti ára 6 ft); továbbá a Történelmi Iskolai fali térképek sorozatából megjelent következő című térképét: „Középkor I. Európa a magyarok honfoglalása a Frank birtalom szétomlása idejében. Tervezte Dr. Márki Sándor, rajzolta *Kogutovics Manó* (ára magyarázó szöveggel 7 ft 50 kr.) végül az utóbbi térképnek a tanulók kézi használatára készült kis kiadását (egy példány ára 12 kr.) ezennel mindennemű iskolák használatára engedélyezem és ajánlom. Eről a tanfelügyelőseget tudomás és további eljárás végett azzal értesitem, hogy saját hatáskörében a földrajzi és történelmi oktatás ezen kitűnő új segédeszközének az iskolák által való megszerzése és használatba vétele iránt intézkedjék. Budapest, 1893. október hó 21-én. A minisiter helyett: *Berzeviczy*, államtitkár.

A másolat hitelül: Nemes Lajos, kir. tanácsos, tanfelügyelő.

4779/ki. 93. A varannai j. főszolgabírójától.

Pályázati hirdetés.

Az elhalálozás folytán megüresedett varannó körjegyzői állásra ezennel pályázat hirdettetik.

A körjegyzőséghez tartoznak, *Varannó székhelylyel*: Csicsoka, Mernyik, Magyar-Krucsó, Komaróc, Tót-Jesztreb, Tapoly-Izsóp és Mogyoroska községek.

A körjegyző összes javadalmazása 932 forint és magán munkálatok után szabályrendelvényileg megállapított díjak szedhetése.

A pályázni kívánók felhívtnak, hogy az 1886. évi XXII t. c. 74 §-a illetve az 1893. évi I. t. c. 6. §-a értelmében felszerelendő kérvényeket f. évi november hó 21-ig alólírothoz annál inkább nyújtsák be, minthogy a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A választás határnapjúl *Varannó város házához 1893. évi november hó 22-ik napjának d. e. 10 órája ültetik ki.*

Varannón 1893. évi november hó 3-án.
Füzesséry György, főszolgabíró

3367/ki 93. *A n. mihályi Járás szolgabírójától.*

Körözés.

Folyó hó 3-án Bindász András lasztoméri lakosnak egy drb 1 1/2 éves, fekete szőrű, kanca csikója elveszvé, köröztetik.

Nagy-Mihály 1893. november 4.
Pillisy László, szolgabíró.

42,743. sz./VI. 91. *A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.*

Körrendelet.

Valamennyi községi s körjegyző úrnak Zemplénnvármegye területén.

Dohányjövédéki kihágás miatt elmarasztalt Demeter Andrásné sz.: Gáspár Julianna előbb volt battányi utóbb Ungm kaponyai lakos ismeretlen helyre távozott.

Utasítatik a cím, hogy nevezett egyének jelenlegi tartózkodási helyét a községben és területén nyomozza és feltalálás esetén ide azonnal tegyen jelentést.

S.A.-Ujhely, 1893. október 26.
Mauks, h. kir. pénzügyigazgató.

A szerkesztő póstája.

Lapunk felelős szerkesztője hivatalos kiküldésben a vidéken járván: a mai számért Kapás Aurél, belső-dolgozó-társ, a felelős.

Király-helmeczi hangok. Egy-két taktusát, ami t. i. még újság belőle, kótába szedtük.

Felelős szerkesztő:

D O N G Ó G Y. G É Z A.

Kiadó-tulajdonos: Ehlert Gyula.

H I R D E T É S E K.

Első s.-a.-ujhelyi temetkezési vállalat
KELNER JÓZSEF fiánál S.-a.-Ujhelyben (főtér).

Ajánlja dusan felszerelt

ÉRCZ-KOPORSÓ RAKTÁRÁT

selyem-, atlasz-, tülle- stb. **szemfedeleit**, valamint **gyászruháit**, a szükséges hozzávalókkal nagyválasztékban és **jutányos áron**

a közlegő „Halottak napja” alkalmából **diszes sirkoszorúit** felírásokkal vagy anélkül.

Elvállal teljes temetkezések rendezését osztályok szerint előnyös árakban.

Tanoncznak

egy jó házból való fiu Banóczy Kálmán sütődéjében azonnal felvétetik.

Hirdetmény.

A mélt. kassai püspökség, Zemplén megye szentmariai birtokához tartozó **halátszati jog** a felsőbbség jóváhagyása fenn-tartása mellett, **1894-ik évi január 1-től** további 3 évre haszonbérbe fog adadni. Az ajánlott bérösszeg 10%-ával bánatpénzzel e látott zárt ajánlatok f. évi december 4-ig alulírothoz küldendők, hol a feltételek is megtudhatók.

Kassán, 1893. okt. 31.

Stesszel Gyula,
püspöki felügyelő.

Kováts utca 59. sz. a.

Lajstromozott védjegy törvényileg védve

TOKAJI COGNAC

tiszta borból készítve

Onak akkor valódi, ha a védjegy az Ettiquetten, dugón és ólomkupán látható.

Védjegy.
Tokaj város czimere

Tokaji Cognac

kapható minden nagyobb üzletben, gyógyszerárban, kávéházban és vendéglőben s. a. t.

A TOKAJI COGNACGYÁRBÓL

TOKAJ.

Minőségben fehlmulhatatlan.

Tk. 3171. sz. 1893.

Felhívás.

A szerencsi kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság felhívja mindazokat, kik a M.-Zombor község határában 1870. évben folyamatban volt vasuti kisajátítás alkalmával bírói letébe tett 183 frt 20 krról kiállított takarékpénztári betéti-könyvre elhelyezett és az időközi kamatokkal 465 frt 12 krra fesszaporodott kisajátításból eredő kártalanítási összeghez bármilyen jogot tartanak, hogy ez iránti igényeiket, a 17898/878. I. M. számú rendelet értelmében, jelen felhívás közzétételétől számított három hó alatt, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál bejelentsék és a kérdéses összeg kiutalását, ahoz való jogosultságuk igazolása mellett, ugyanezen határidő alatt kérelmezés mellett, ugyanezen sikertelen eltele esetén, a letétben levő összegnek a kir. államkincstár javára leendő bevételezése iránt fog intézkedés tétetni.

Kelt a szerencsi kir. jbiróság, mint tkkvi hatóságnál, 1893. október hó 11-én.
Dr. Várady Sándor, kir. albiró.

Nyegre Béláné urnónek a sárospataki alsó határban levő mintegy 90 magyar hold kiterjedésű tagosított szántóföld és rétbirtoka eladó.

Bővebb felvilágosítást ad nevezett tulajdonos megbízottja

Dr. Haas
ügyvéd.
S.-a.-Ujhelyben.

I—2

Arverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmeczi kir. jbiróság mint tkkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Bély község mint erk. testület végrehajtást szenvedő elleni 68 frt 7 kr. tökéketelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a kir.-helmeczi kir. járásbíró) területén lévő Nagy-Tárkány községben fekvő a nagy-tárkányi 126.-ik sz. tjkvben A. I. sor szám (784—785.) hr. szám alatt foglalt rét és Vesszősben nevű, és Bély község mint erkölcsi testület nevében álló ingatlanra az árverést 360 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893-ik évi november hó 29-ik napján d. e. 10 órakor Nagy-Tárkány község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 36 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy min. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kir.-Helmecen, a kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1893. évi február hó 20. napján.

Dr. Kédly albiró helyett:
Farkas, kir. albiró.

734/893. végr. sz.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1893. évi 7141/P. számú végzése következtében Dr. Haas Bernát helybeli lakos ügyvéd által képviselt Guttman József alsó-bereczkii lakos javára Vass József kistoronyai lakos ellen 225 frt s járuléka erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 385 frt 50 krra becsült ökrök, szekér, szena, szalma, buza és gabonából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. jbiróság 7141/P. 1893. sz. végzése folytán 225 forint tökéketelés ennek 1893. évi november hó 4. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 35 frt 10 krrban bíróilag már megállapított költségek erejéig Kis-Toronján alperes lakásán leendő eszközzésére 1893. évi november hó 14-ik napjának délelőtti 10 órája határidővel kitiizetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tvzikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legfőbbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adni.

Sátoralja-Ujhely, 1893. évi október hó 31-ik napján.
Tomasovszky Lajos,
kir. jbirósági végrehajtó.

Tk. 2863 sz./893.

Arverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Fedorko Mihály és társa végrehajtónak Kanyuch Mihály végrehajtást szenvedő elleni 128 frt 1095 frt tökéketelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a gálszécsi kir. járásbíró) területén lévő Sz.-Keresztur község határában fekvő a szécs-kereszturi 12 sz. tjkvben A. I. 1—6 sor sz. a. foglalt 2/3 bel és kültelek, s a 11. ö. i. sz. ház Kanyuch Mihályt illető 2/3 részére 379 frt, valamint a sz.-kereszturi 169. sz. tjkvben A. I. 1. s 393/1. hr. sz. a. foglalt s 6/12 részben pedig Novák András, továbbá Novák Pál, András, János, Mária, és Mihály kkoruak tulajdonát képező szántóföldre az árverést 72 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi december hó 13-ik napján délelőtti 10 órakor Szécs-Keresztur község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 37 frt 90 krt illetőleg 7 ft 20 krt. készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42 szakaszában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügymin. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen a kir. járásbíró, mint tkkönyvi hatóságnál 1893. évi okt. hó 7 napján.

Matolay, kir. albiró.

Tk. 3137. szám. 1893.

Felhívás.

A szerencsi kir. jbiróság, mint tkkvi hatóság felhívja mindazokat, kik Éliás Mihálynak R. Kovács Mihály bekecsi lakos elleni végrehajtási ügyben a Bekecsen 1865. évi augusztus hó 7. napján foganatosított bírói árverésen befolyt a bekecsi 24. sz. ház és ahoz tartozó 2/4 urbéri kültelek 512 frt vételárának egy részét képező és 1869. évtől letételeg kezelt 105 frt 32 kr. összeghez és annak időközi takarékpénztári kamataihoz bármilyen jogot tartanak, hogy az iránti igényeiket a 17898/878. I. M. számú rendelet értelmében a jelen felhívás közzétételétől számított három hó alatt a kir. járásbíró, mint tkkvi hatósághoz bejelentsék, s annak kiutalását ahoz való jogosultságuk igazolása mellett, ugyanezen határidő alatt kérelmezzék, mert ellenben a letétben levő összegnek a kir. államkincstár javára leendő bevételezése iránt fog intézkedés tétetni.

Kelt a szerencsi kir. jbiróság, mint tkkvi hatóságnál, 1893. október hó 9-én.
Dr. Várady Sándor, kir. albiró.

HIRDETMÉNY.

Öcsászári és apostoli királyi felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindították a

XVII. magyar kir. államsorsjáték,

melynek tiszta jövedelméből a magyar nemzeti színház nyugdíjintézete két tizedrészen, a magyar gazdaszynyok országos egyesülete, a gyógyult elmebetegség segélyező-egyesülete, a budapesti gyermekbarát egyesület, a m. kir. vagyontalan állami hivatalnokok öregei és árvái részére létesítendő alap, a kolozsvári „Mária Valéria” árvaház, a szatmármegyei nagykarolyi nőiipariszkola, a magyar képzőművészek nyugdíjalapja, a Zágrábban létesítendő Horvát-Szalvon országos javítóház egyenkint egy tizedrészben fog részesíteni.

E sorsjáték összes 3282-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint 160,000 forintba rúgnak és pedig:

1 főnyeremény	60,000 frt	2 nyeremény egyenkint	2,000 frt
1 „	15,000 frt	4 „	1,000 frt
1 „	10,000 frt	20 „	500 frt
1 nyeremény	5,000 frt	50 „	100 frt
1 „	4,000 frt	200 „	50 frt
1 „	3,000 frt	3000 „	10 frt

az összes nyeremények készpénzben fizetettek ki.

A húzás visszavonhatatlannal 1893. DECEMBER 28-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 forinttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatásnál Budapesten (Pest fővámház félemelet), a hová a megrendelt ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lottó-, sós és adó-hivatalnál; a legtöbb postahivatalnál, a bécsi »Mercur«-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyjáruló közneknél.

Budapest, 1893. augusztus hó 1-én.

M. kir. lottó-igazgatóság

A COGNAC-IPAR Részvénytársaság

BUDAPESTI CÉG

KORONA-COGNAC

gyára és gyártmányaira vonatkozólag a következő igazolványt adta ki az

Országos m. kir. közp. vegyiskhemiai és állomás.

(Földmívelésügyi m. kir. ministerium.)

Sz. 1437. Az orsz. m. kir. chemiai intézet és központi vegyiskisérleti állomás részéről hivatalosan igazoltatik, hogy a Cognac-Ipar részvénytársaság cognacgyára a modern technikai és az egészségügyi követelményeknek megfelelőleg van berendezve s az ott gyártott készletből f. hó 21. napján hivatalosan vett (ötféle) cognacminták mindegyike kifogástalan jó minőségűnek találtatott 1163/A Budapest, 1892. október hó 28-án.

Az igazgató-helyett:
Tóth s. k.

Kapható S.-a.-U helyt Malársilk György fúszkereskedőnél.

Csúsz és köszvény

csúszos fej- és fogszagatások, ütséi és ficzamadási, valamint fagydagánatok ellen meglepő gyorsan és biztosan hat a

REPARATOR

neví gyógyszer, melynek üvege 50 kr., vagy egy frtért minden gyógyszerertárban kapható. A Reparatorral a Rökus-kórházban 136 esetben tétett kísérlet, melyeknél 7 esetben javulás, 129 esetben teljes gyógyulás éretett el.

Vérszegényseg és sápkór

továbbá gyenge gyermekek erősítésére kiténő hatású és pompás ízű szer a **Tokaji China van-bor**, mely az országos egészségügyi tanács javaslatára belügymin. engedéllyel látatott el. Sok rossz utánzat létezik, miért is kérem, vételnél névalírássomat követelni. Kis üveg 1 frt 60 kr., nagy 3 frt.

ACATIA-SZAPPAN

kedves illata, kellemes habzása és rendkívüli tartósságánál fogva lett rövid időn kedvelté. 1 drb. 50 kr., 3 drb egy dobozban 1 frt 40 kr.

Acatia arcz-crème

rövid pár heti alkalmazásnál pompás üde, gyermeked arczbőr nyerhető. Az arczbőr mindennemű éktelemségét bizton eltávolítja. 1 üveg ára 1 frt.

A „crème de Marguerite“

az arczbőr táplálására, üdén tartására szolgál. Előkelő körökben igen kedvelt. Egy köcsög ára 2 frt.

Ezek gyógyszerertár kiválóbb speciálitásai, melyek főváros és országzerte a legjobb hírnévnek örvendenek, s postán is küldetnek.

KRIEGER GYÖRGY

gyógyszerertára a „Magyar Koronához“ 1-6

BUDAPEST, KÁLVIN-TÉR.

FLEISCHER ÉS TÁRSA

gépgyára és vasöntődeje Kassán, vám-utca 12. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával, czészerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

Szeceksavógókat kézi vagy járgányhajtásra.
Répvágókat és tengerimorzsolókat
Olajsajtókat és olajmag pörkölőket.
Örlő- és daráló malmokat.
Olajmag zuzókat.

Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár-berendezéseket, m. p. Henze-főzők, kavarókészülékek, maláta- és burgonya zuzókat stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan raktáron.

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénknék gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

1-6

Egy kevésbé használt mühlhausen-i legújabb szerkezetű és minden szükséges kellekkel gazdagon felszerelt

kötő-gép

előnyös feltételek mellett jutányos áron eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál e lap kiadóhivatala.

3-3

Garantirozottan fajtiszta

Riparia portalis szőlővesszők.

Megrendelhetők **Kosinsky Viktor** tarczali m. k. vincz. isk. igazgatónál.

Árak á 1000 db. — csomagoltan és vasúthoz szállítva: 4-?

I-só osztályu vesszők 22 frt;
II-od osztályu vesszők 16 frt;
III-od osztályu vesszők 10 frt.

A már évek óta fennálló

Első zemplén-megyei honi bútortermék

Sátoralja-Ujhelyt, a főtéren

ajánlja a magas uraságoknak és a n. é. közönségnek, akik bútort vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes kiszolgáltatásban akarnak részesülni, **5 tereben nagyszerűen berendezett**

bútorgyári telepet

meleglatogatni és a legcsekélyebb vásárlásnál is meggyőződést szerezni, hogy minden versenyt fölülmúló olcsó árak mellett szilárd gyártmányt korszerű, izléses kivitelben csakis

Sátoralja-Ujhelyben ilyenmü egyedül létező

BÚTORTERMEIMBEN

szerezhetik be. Elsőrendü szakiparosaim közremüködéseivel azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nálam mindennemü kiténő **asztalos- és kárpitos-bútorok** valamint **fantasie- és dísz-bútor** s leg-elegánsabban teljesen felszerelt **urasági szalon-, boudoir-, ebédlő- és fogadóternek** részére a most divatozó fanemekben és a legújabb alakban; nemkülönben **szalongszobák** különféle szövetekkel, díszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly különbözö **jutányos árak mellett** készletben találhatók, hogy bevásárlását mindenki **igényeinek megfelelően** teljes megelégedésére a **legolcsóbb gyári árba** zerezheti be.

Továbbá van szerencsém a nagyérdemü közönségnek b. tudomására hozni, hogy bútort vásárolni szándékozóknak kényelmére bolthelyiségem emeletén is f. év január hó 1-től

bútor-minta-termeket

rendeztem be, hol ugyanis ebédlő- és háló-szobák valamint szalonszobák és felállítva a csak gondolható legszebb kivitelben láthatók.

Számos látogatást és pártfogást kérve maradtam

kiváló tisztelettel

Wilhelm Henrik.